

پرسش ۲۹۱: آیا امام(ع) مرده و پسرش به جای او می باشد؟

السؤال / ۲۹۱ : السلام عليكم، ماذا تقصدون الإمام محمد بن الحسن العسكري ميت وأبنه مكانه ؟

المرسل: علي - العراق

سلام عليكم، منظور شما چیست که امام محمد بن الحسن العسكري مرده است و پسرش به جای او می باشد؟

فرستنده: علي - عراق

الجواب: بسم الله الرحمن الرحيم، الحمد لله رب العالمين، وصلى الله على محمد وآلـهـ الأئمةـ والمـهـديـينـ وـسـلـمـ تـسـليـماـ.

لا نقصد أن الإمام المهدي (ع) ميت وأن ابنه مكانه، بل نقصد أن الإمام المهدي (ع) حي وابنه رسول عنه ومهد لقيامه المبارك، وقد فصلنا القول في ذلك في إصدارات أنصار الإمام المهدي (ع) وهي بال什رات ويمكنك مراجعتها على موقع أنصار الإمام المهدي (ع).

پاسخ:

بسم الله الرحمن الرحيم، الحمد لله رب العالمين، وصلى الله على محمد وآلـهـ الأئمةـ والمـهـديـينـ وـسـلـمـ تـسـليـماـ.

مانمی گوییم که امام مهدی (ع) مرده است و پسرش به جای او می باشد، بلکه می گوییم امام مهدی (ع) زنده و پسرش فرستاده از سوی او و زمینه ساز قیام مبارک ایشان است. ما این مطلب را به تفصیل در کتاب های منتشر شده ای انصار امام مهدی (ع) که بالغ بر دهها کتاب است بیان کرده ایم. شما می توانی به سایت انصار امام مهدی (ع) مراجعه نمایی.

وسأذكر لك بعض الروايات والتعليق عليها من كتاب (الوصية والوصي أحمد الحسن):

عن أمير المؤمنين (ع)، قال: (قال رسول الله(ص) - في الليلة التي كانت فيها وفاته - لعلي (ع): ... ياعلي، أنه سيكون بعدي إثنا عشر إماماً ومن بعدهم إثنا عشر مهدياً، فأنت ياعلي أول الإثنى عشر الإمام ... إلى أن قال: فإذا حضرته الوفاة - أي الإمام المهدي (ع) - فليسلمها إلى ابنه أول المقربين (المهديين)، له ثلاثة أسامي: كأسمي وأسم أبي وهو عبد الله وأحمد والاسم الثالث المهدي، وهو أول المؤمنين).

برخی روایات و شرح آنها را از کتاب «وصیت و وصی احمد الحسن» برای شما ذکر می‌کنم:

امیرالمؤمنین(ع) فرمود: «رسول خدا(ص) در شبی که از دنیا رفتند به علی(ع) فرمودند: ای علی! به زودی پس از من دوازده امام خواهند بود و بعد از آنها دوازده مهدي، و تو ای علی، اولین نفر از دوازده امام هستی.... تا آنجا که فرمود: و زمانی که وفات او -یعنی امام مهدي(ع)- فرا رسید، وصایت و جانشینی من را به فرزندش که اولین و برترین مقربین (مهديين) است تسليم نماید، و او سه نام دارد: یک نامش مانند نام من است، و نام دیگرش مثل نام پدر من است و آن عبد الله و احمد است و سومین نام او مهدي خواهد بود و او اولین مؤمنان است».

وهنا يجب الالتفات إلى نقطتين:

النقطة الأولى: مشابهة أول المهدیین من ذریة الإمام المهدی (ع) للإمام علی (ع)، فکما کان الإمام علی (ع) هو الوصی الأول للرسول(ص) وأول من استلم الوصیة منه وتشرف بتربیة الرسول(ص) له كذلك المهدی الأول فهو أول وصی للإمام المهدی(ع) والذی یستلم الوصیة منه مباشرة - كما نصت الروایة - ویتشرّف بتربیة الإمام المهدی (ع) له بالمبادرۃ بخلاف باقی المهدیین من ذریة الإمام المهدی (ع)،

و هذا شرف عظيم شرف الله به المهدى الأول لمشابهته أمير المؤمنين (ع) ولكونه أول وصي للإمام المهدى (ع).

در اینجا توجه شما را به دو نکته جلب می کنم:

نکته اول: شباht داشتن اولین مهدیین از نسل امام مهدی (ع) با امام علی (ع) است. همان طور که امام علی (ع) نخستین وصی حضرت محمد (ص) و اولین کسی است که وصیت را از ایشان دریافت کرد و به تربیت پیامبر خدا (ص) مشرف گشت، مهدی اول نیز همین گونه است: ایشان نخستین وصی امام مهدی (ع) است که وصیت را به طور مستقیم از ایشان دریافت می نماید - همان طور که روایت بیان نموده است - و به تربیت مستقیم توسط امام مهدی (ع) مشرف گشته است، بر خلاف دیگر مهدیین از نسل امام مهدی (ع). مشابهت مهدی اول به امیرالمؤمنین (ع) و نخستین وصی امام مهدی (ع) بودن، شرافتی بس عظیم است که خداوند مهدی اول را به آن مشرف فرموده است.

النقطة الثانية: إختص المهدى الأول بكونه أول المؤمنين بدعوة الإمام المهدى (ع) لقول الرسول (ع) عنه في الوصية (وهو أول المؤمنين)، وبهذه الصفة أيضاً شابه أمير المؤمنين (ع)، فكما كان أمير المؤمنين (ع) هو أول من آمن بالرسول محمد (ص) ونصره كذلك المهدى الأول (ع) شرفه الله بكونه أول من يصدق الإمام المهدى (ع) ويؤمن به وينصره.

نکته دوم: اختصاص داشتن مهدی اول به این صفت که او طبق سخن رسول اکرم (ص) در وصیتش (او اولین مومنان است) اولین مومنین به دعوت امام مهدی (ع) است و در این صفت نیز مشابه امیرالمؤمنین (ع) می باشد. همان طور که امیرالمؤمنین (ع) نخستین کسی بود که به حضرت محمد (ص) ایمان آورد و او را یاری نمود، مهدی اول (ع) نیز از این بابت که اولین کسی است که امام مهدی (ع) را تصدیق

می کند و به او ایمان می آورد و آن حضرت را یاری می رساند، مورد تشریف و کرامت خداوند قرار گرفته است.

وبالحظة عبارة (وهو أول المؤمنين) يتضح مراد الرسول(ص) بأنه أول من يؤمن بالإمام المهدي (ع) عند قيامه، وهذا يستلزم أن يكون المهدي الأول موجوداً قبل قيام الإمام المهدي (ع) ليصدق عليه أنه أول المؤمنين؛ لأنّه إن لم يكن موجوداً قبل قيام القائم (ع) وإنّه يولد بعد قيام القائم (ع) فلا يصدق عليه أنه أول المؤمنين، بل يصدق هذا الوصف على أول أنصار الإمام المهدي الثلثمائة والثلاثة عشر، بل يكون كل أنصار الإمام المهدي (ع) قد سبقوه ولده الوصي بالإيمان بالإمام المهدي (ع)، فهم أولى بهذا الوصف منه. إذن لابد أن يكون أول أوصياء الإمام المهدي (ع) مولوداً قبل قيامه (ع) ومن ذريته، ومن المعلوم أنّ معنى الابن يصدق على الابن من الذرية كما يصدق على الابن بال المباشرة، فقد جاء في عشرات الروايات وصف الأنمة من ذرية الإمام علي (ع) بأنهم أبناء رسول الله(ص) لا لأنهم أبناءه بال المباشرة، بل لأنهم من ذرية ابنته فاطمة الزهراء(ع)، وهذا أمر واضح لا يحتاج إلى مزيد بيان، ومن أراد التفصيل فعليه بمراجعة كتابي (الرد الحاسم) و (سامري عصر الظهور) فقد بيّنت هذه المسألة فيهما بالتفصيل.

با تدبّر در عبارت «او اولین مؤمنان است» روشن می شود که منظور پیامبر(ص) این است که وی نخستین کسی است که به هنگام قیام امام مهدی(ع) به آن حضرت ایمان می آورد که این خود مستلزم آن است که مهدی اول قبل از قیام امام مهدی(ع) وجود داشته باشد تا عبارت «او اولین مؤمنان است» بروی صدق کند؛ زیرا اگر ایشان قبل از قیام قائم(ع) موجود نباشد و پس از قیام آن حضرت(ع) به دنیا بیاید، «او اولین مؤمنان است» بروی منطبق نخواهد بود. بلکه این توصیف بر نخستین انصار امام مهدی که سیزده و سیصد نفر می باشند، صدق می کند و حتی تمام انصار امام

مهدی(ع) در ایمان داشتن، بر پسرش، وصی آن حضرت، پیشی گرفته‌اند؛ لذا این توصیف برای آنها شایسته‌تر خواهد بود! بنابراین باید نخستین وصی امام مهدی(ع) قبل از قیام آن حضرت به دنیا آمده باشد و نیز از نسل و ذریه‌ی او باشد. معلوم است که معنای «پسر» بر «فرزنده از نسل» مصدق دارد، همان‌طور که بر «فرزنده بی‌واسطه» صدق می‌کند. ده‌ها روایت آمده است که در آنها ائمه‌ی نسل امام علی(ع) به عنوان فرزندان رسول خدا(ص) توصیف شده‌اند؛ نه به این دلیل که آنها فرزندان مستقیم آن حضرت‌اند بلکه از آن روی که ائمه از نسل دخترش فاطمه‌ی زهراء(ع) می‌باشند؛ این مطلب واضحی است که به توضیح و شرح بیشتر نیاز ندارد. اگر کسی خواهان تفصیل است به دو کتاب «پاسخ دندان‌شکن» و «سامری زمان ظهور» مراجعه نماید که این موضوع در آنها به تفصیل بیان شده است.

وإذا كان وصي الإمام المهدي (ع) - أول المهديين- موجوداً قبل قيام الإمام المهدي (ع) فلابد أن يكون هو الحجة على الناس بعد الإمام المهدي (ع) وأن يكون هو أهدي الرأيات الممهدة ولا حجة فوقه غير الإمام المهدي (ع)؛ لاستحالة أن يكون الوصي تابعاً لأحد أو مأموراً بأحد غير الإمام الذي قبله، وهذا أمر واضح لكل من اطلع على عقيدة أهل البيت(ع)، وبهذا لابد أن يكون وصي الإمام المهدي هو اليماني الموعود الذي أوجبت الروايات على الناس نصرته وإتباعه - كما سيأتي بيانه - وأما من حاول تغيير الكلم عن مواضعه وقال: بأنّ عبارة (وهو أول المؤمنين) لا تعني أول من يؤمن بالإمام المهدي قبل قيامه وربما لها معنى ثان.

فأقول له: هذا خلاف ظاهر كلام رسول الله(ص) وخلاف ما تعارف عليه من مراد المعصومين عندما تكلموا بهذه العبارة في العديد من الروايات، بل خلاف المراد من بعض الآيات القرآنية وإليك البيان:

اگر وصی امام مهدی(ع) -نخستین مهدی‌ها- قبل از قیام آن حضرت وجود داشته باشد، قطعاً او حجت بر مردم پس از امام مهدی(ع) و هدایت‌کننده‌ترین پرچم زمینه‌ساز خواهد بود و بالاتر از او حجتی نیست (مگر امام مهدی(ع)) زیرا غیرممکن است که وصی، پیرو یا مأمور کسی غیر از امام قبل از خود باشد. هر کس که از عقیده‌ی اهل بیت(ع) اطلاع داشته باشد، این مطلب برایش روشن است. بر این اساس وصی امام مهدی(ع) قطعاً همان یمانی موعود است که روایات، یاری رساندن به او و پیروی کردن از او را بر مردم واجب ساخته است. تفصیل مطلب در ادامه خواهد آمد. در پاسخ به کسانی که می‌کوشند کلمات را از معنی خود منحرف سازند و می‌گویند: عبارت «و او اولین مومنان است» به معنای اولین کسی که قبل از قیام امام مهدی(ع) به آن حضرت ایمان می‌آورد نیست و چه بسا معنای دیگری داشته باشد، می‌گوییم: این برخلاف ظاهر کلام رسول خدا(ص) و برخلاف عرفی است که معصومین در موارد بسیاری در روایات سخن گفته‌اند، می‌باشد و حتی خلاف بعضی از آیه‌های قرآن نیز می‌باشد که چند مورد در ادامه می‌آید:

قالَ تَعَالَى حَكَايَةً عَنْ نَبِيِّهِ مُوسَىٰ (ع): (... فَلَمَّا تَجَلَّ رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكَّاً وَخَرَّ مَوْسَىٰ صَعِقاً فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ سُبْحَانَكَ ثُبْثُ إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ) ([728]), وَلَنَرِي مَا لِمَقْصُودِ مَنْ (أَوْلُ الْمُؤْمِنِينَ) فِي هَذِهِ الْآيَةِ الشَّرِيفَةِ وَذَلِكَ عَنْ طَرِيقِ الرَّوَايَاتِ الَّتِي جَاءَتِ فِي تَفْسِيرِهَا.

خدای تعالی حکایت پیامبرش موسی(ع) را بیان داشته است: «... چون پروردگارش بر کوه تجلی کرد، کوه را خرد کرد و موسی بی‌هوش بیفتاد. چون به هوش آمد گفت: تو منزّهی، به تو بازگشتم و من اولین مؤمنانم» ([729]). حال ببینیم منظور از «اولین مومنان» در این آیه‌ی شریف چیست. این کار از طریق روایاتی که در تفسیر این آیه وارد شده است صورت می‌گیرد.

فعن الإمام علي (ع): في تفسير قول نبی الله موسی (ع): (وأنا أول المؤمنين).

قال: (... وأنا أول المقربين بأنك ترى ولا ترى وانت بالمنظر الأعلى) ([730]).

امام علی(ع) در تفسیر گفتار پیامبر خدا حضرت موسی(ع) یعنی «وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ»

فرمود: «.... و من اولین کسی هستم که اقرار می کنم که تو می بینی و دیده نمی شوی و تو در منظر اعلی هستی» ([731]).

وعن الإمام الرضا (ع) في حديث طويل، قال في تفسير قول نبی الله موسی (ع): (وأنا أول المؤمنين): (... يقول: رجعت إلى معرفتي بك عن جهل قومي (وأنا أول المؤمنين) منهم بأنك ترى ولا ترى ...) ([732]).

از امام رضا(ع) در حدیثی طولانی در تفسیر گفتار موسی پیامبر خدا یعنی «وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ» روایت شده است که فرمود: «... می گوید: من از جهالت قوم خود توبه کردم و بازگشتم به آنچه می دانستم از معرفت تو و من اولین کسی هستم که از بین ایشان ایمان آورده ام به این که می بینی و دیده نمی شوی....» ([733]).

فربکم ماذا تفهمون من هاتین الروایتن في تفسیر (أول المؤمنين)
غير السبق إلى الإيمان بالله تعالى والرجوع إليه؟ وخصوصاً في الرواية
الثانية حيث قال الرضا (ع): (... أول المؤمنين منهم بأنك ترى ولا ترى)،
أي: أنا أول المؤمنين من قومي الذين سألوا رؤيتك وأول مقر وسابق
بانك لا ترى.

شما رابه خدای تان سوگند! در تفسیر «أول المؤمنين» از این دو روایت به جز پیشی گرفتن در ایمان به خدا و بازگشت به سوی او چیز دیگری دستگیری تان می شود؟

خصوصاً در روایت دوم که امام رضا(ع) می‌فرماید: «اولین کسی هستم که از بین ایشان ایمان آورده‌ام به این که می‌بینی و دیده نمی‌شوی....» یعنی من از قوم خود که رؤیت تو را خواستار شدند اولین مؤمن و اولین اقرارکننده و پیشی‌گیرنده هستم به این که تو دیده نمی‌شوی.

وعن ابن عباس في قول الله عز وجل: (فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ سُبْحَانَكَ تُبْثِتُ إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ) قال: يقول: سبحانك تبت إليك من أن أسألك رؤية وأنا أول المؤمنين بأنك ترى ولا ترى) ([734]).

ابن عباس در تفسیر آیه‌ی «فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ سُبْحَانَكَ تُبْثِتُ إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ» (چون به هوش آمد گفت: تو منزهی، به تو بارگشتم و من اولین مؤمنام) گفته است: (موسى(ع)) می‌گوید: تو منزهی از این که رؤیت را از تو بخواهم، به سوی تو توبه کردم و من نخستین مؤمنان هستم به این که می‌بینی و دیده نمی‌شوی ([735]).

وقد جاء رسول الله(ص) بالفصل في معنى هذه العبارة (أول المؤمنين) عندما وصف بها أمير المؤمنين، فلكي لا يتأنلها الحاسدون لأمير المؤمنين بين الرسول(ص) أنّ معنى وصف أمير المؤمنين بأنه أول المؤمنين، أي: أول من سبق إلى الإيمان والإسلام والإقرار بنبوة النبي محمد(ص)، وليس معنى آخر كما حاول أعداء السيد أحمد الحسن تأويل قول رسول الله(ص) في حق وصي الإمام المهدي بأنه أول المؤمنين فقد حاولوا تأويلها في غير معنى السبق إلى الإيمان والإقرار بدعاوة الإمام المهدي (ع) !!!!

پیامبر خدا(ص) هنگامی که امیرالمؤمنین را با عبارت «نخستین مؤمنان» توصیف می‌کند در این مورد توضیح می‌دهد تا مبادا کسانی که نسبت به امیرالمؤمنین حسادت می‌ورزیدند آن را تاویل نمایند (و معنای خاصی برای آن بتراشند). پیامبر(ص) در

معنای ویژگی «نخستین مؤمنان» برای امیرالمؤمنین فرموده است که یعنی او اولین کسی است که به ایمان و اسلام و اقرار به پیامبری حضرت محمد(ص) پیشی گرفت. این عبارت به آن معنایی که برخی دشمنان سید احمد الحسن تلاش کرده‌اند سخن پیامبر خدا(ص) در حق وصی امام مهدی(ع) با عبارت «نخستین مؤمنان» را تاویل کنند، نمی‌باشد. این افراد کوشیده‌اند عبارت مزبور را به چیزی غیر از پیشی گرفتن در ایمان و اقرار به دعوت امام مهدی(ع) برگردانند!!

عن الرسول(ص)، إنه قال لعلي (ع): (أنت أول المؤمنين إيماناً وإسلاماً) ([736]).

پیامبر خدا(ص) به علی(ع) فرمود: «ای علی! تو اولین مؤمن در ایمان آوردن و اسلام آوردن هستی»([737]).

وعن أبي ذر (رحمه الله)، قال: سمعت رسول الله(ص) يقول لعلي:
(أنت أول من آمن بي وصدق) ([738]).

از ابوذر(رحمه الله) نقل شده است که گفت: شنیدم رسول خدا(ص) به علی می‌فرمود: «تو اولین کسی هستی که به من ایمان آورد و تصدیق نمود»([739]).

وقال الرسول(ص) لعلي (ع): (يا علي، أنت أول المؤمنين إيماناً، وأول المسلمين إسلاماً، وأنت مني بمنزلة هارون من موسى) ([740]).

پیامبر خدا(ص) به حضرت علی(ع) فرمود: «ای علی! تو اولین مؤمنی هستی که ایمان آوردی و اولین مسلمانی هستی که اسلام آوردی، و تو برای من به منزله‌ی هارون برای موسی هستی»([741]).

و عن عبد الله بن عباس، قال: قال رسول الله(ص) لعلي بن أبي طالب (ع): (يا علي، إنك تخاصم فتخصم بسبع خصال ليس أحد مثلهن: أنت أول المؤمنين معى إيماناً، وأعظمهم جهاداً، وأعلمهم بآيات الله ...). ([742]).

از عبدالله بن عباس نقل شده است که گفت: رسول خدا(ص) به علی بن ابی طالب(ع) فرمود: «ای علی! تو مورد دشمنی قرار می‌گیری به دلیل داشتن هفت خصلت که در هیچ کس دیگری جز در تو نیست: تو اولین ایمان آورنده به من در ایمان هستی و بزرگترین جهادکننده و عالم‌ترین آنها به آیات خداوند می‌باشی....» ([743]).

ففي كل هذه الروايات وغيرها يؤكد الرسول(ص) على معنى (أول المؤمنين) بأنه هو السبق إلى الإيمان والتصديق والإقرار، ولذلك دائمًا يقول بعد (أول المؤمنين): (إيماناً) أو (إيماناً وإسلاماً) أو (معي إيماناً) أو (أول من آمن بي وصدق)، وخصوصاً في الرواية الأخيرة جعل الرسول(ص) صفة (أول المؤمنين) من الحجج التي يحاجج بها أمير المؤمنين (ع) فلا يغلب، فهل يصح لأحد أن يقول لأمير المؤمنين إن قول الرسول فيك بذلك (أول المؤمنين) لا يدل على أنه أول من آمن به وصدقه، بل ربما يدل على معنى آخر؟!!!

در همهی این روایات و روایت‌های دیگر، پیامبر(ص) تاکید می‌فرماید که «نخستین مؤمنان» به مفهوم پیشی گرفتن به ایمان و تصدیق و اقرار است و از این رو به طور مرتب بعد از عبارت «نخستین مؤمنان» می‌گوید «در ایمان» یا «در ایمان و اسلام» یا «ایمان به همراه من» یا «اولین کسی که به من ایمان آورد و تصدیق نمود». به ویژه در روایت اخیر که پیامبر(ص) ویژگی «نخستین مؤمنان» را از حجت‌هایی قرار داده است که امیرالمؤمنین(ع) به آنها احتجاج می‌فرماید که هیچ تعبیر دیگری بر آن نمی‌توان یافت. حال آیا صحیح است کسی به امیرالمؤمنین بگوید که این سخن پیامبر در مورد

تو که «تو اولین مومنان هستی» دلیل بر این نمی‌شود که تو اولین ایمان‌آورنده و تصدیق‌کننده‌ی او هستی؛ چه بسا که معنی دیگری داشته باشد؟!!

فإذا كان لا يصح ذلك كذلك لا يصح الاعتراض على السيد أَحْمَد
الحسن بأنّ كلام رسول الله(ص) في حق الوصي الأول للإمام المهدى
ووصفه بـ (أول المؤمنين) لا يدل على أول من يؤمن ويصدق الإمام
المهدى (ع) وينصره، وبهذا يتضح أنّ المراد من عبارة (أول المؤمنين)
في القرآن والسنة هي أول السابقين في الإيمان والتصديق والإقرار
والنصرة، وأمّا من حاول أبتداع التأويلات الباطلة فهو من أتباع اليهود
وال المسيح الذين أولوا ذكر وصفات الرسول(ص) في كتبهم، ولم يعترفوا
بانطباقها عليه، أو كأبناء العامة الذين تأولوا كلام الرسول(ص) لعلّي يوم
الغدير: (من كنت مولاهم فهذا على مولاهم) ([744]), وقالوا إنه لا يدل على
الإمامية والخلافة، وإنما يدل كذلك على الصاحب والمحب والموالي في
الدين إلى غيرها من التأويلات الباطلة المستوحات من وساوس الشيطان
(أعاذنا الله من ذلك).

حال که چنین است، پس اعتراض بر سید احمد الحسن نیز نابجا است؛ اعتراضی که می‌گوید کلام رسول خدا(ص) در حق وصی اول امام مهدی و توصیف او به «نخستین مؤمنان»، دلالت ندارد بر نخستین کسی که به امام مهدی(ع) ایمان می‌آورد و او را تصدیق و یاری می‌نماید. پس روشن شد که مراد از عبارت «نخستین مؤمنان» در قرآن و سنت، نخستین پیشی‌گیرندگان در ایمان و تصدیق و اقرار و یاری رساندن است. کسانی که کوشیده‌اند تاویلات باطلی برای این معنا ببافند، از پیروان دین یهود و مسیحیت هستند؛ کسانی که ویژگی‌ها و مشخصات پیامبر(ص) در کتاب‌های شان را تاویل کردند و به انطباق آنها بر حضرت، معترض نگشتند؛ یا مانند اهل سنت که سخن پیامبر(ص) به علی در روز غدیر را که فرمود «من كنت مولاهم فهذا على مولاهم» ([745]) (هر کس من مولای اویم، علی مولای او است) تاویل کردند و گفتند این مطلب دال بر

امامت و خلافت نیست، بلکه به مفهوم دوست و دوستدار و موالی در دین است و در این خصوص دیگر تاویلات نادرستی خلق کردند که از وسوسه‌های شیطان الهام گرفته شده است (خداوند ما را از آن در پناه خود گیرد).

وبهذا يثبت أنَّ المقصود من كلام الرسول(ص) في وصف أول وصي الإمام المهدي (ع) بأنه أول المؤمنين، أي: أول من يؤمن ويصدق بقيام الإمام المهدي (ع) في آخر الزمان، وبهذا لابد أن يكون مولوداً قبل قيام الإمام المهدي (ع) ليصح إطلاق هذا الوصف عليه.

به این ترتیب ثابت می‌شود که سخن رسول خدا(ص) در وصف نخستین وصی امام مهدی(ع) به «نخستین مؤمنان» یعنی وی اولین کسی است که ایمان می‌آورد؛ یعنی اولین کسی که به قیام امام مهدی(ع) در آخرالزمان ایمان می‌آورد و آن را تصدیق می‌کند، و از این رو، باید قبل از قیام امام مهدی(ع) متولد شده باشد تا اطلاق این وصف بر او، وجهی داشته باشد.

الرواية الثانية: عن حذيفة بن اليمان، قال: سمعت رسول الله(ص) يقول - وذكر المهدي -: (إنه يباعي بين الركن والمقام، اسمه أحمد و عبد الله والمهدى فهذه أسماءه ثلاثة)([746]).

روایت دوم: از حذیفة بن یمان نقل شده است که گفت: از پیامبر خدا(ص) شنیدم که درباره‌ی مهدی می‌فرمود: «با او بین رکن و مقام بیعت می‌شود، نامش احمد و عبدالله و مهدی است و این هر سه، نام‌های او می‌باشد»([747]).

و هذا الحديث ينطبق على وصي الإمام المهدي (ع) أول المهديين من ذريته، ويتبين انطباقه عند مقارنة هذا الحديث مع وصية رسول الله(ص) في وصف وصي الإمام المهدي (ع) حيث قال: (... له ثلاثة أسامي: أسم

کاسمی واسم أبي، وهو عبد الله وأحمد، والاسم الثالث المهدی، وهو أول المؤمنین).

این حدیث بر وصی امام مهدی(ع) که نخستین مهدیین، از نسل او میباشد، منطبق میگردد. اگر این حدیث را با وصیت پیامبر خدا(ص) در بیان ویژگی وصی امام مهدی(ع) مقایسه کنیم، انطباق آن روشن میگردد. پیامبر(ص) فرمود: «.... او سه نام دارد، یک نامش مانند نام من است، و نام دیگرش مثل نام پدر من است و آن عبدالله و احمد است و سومین نام او مهدی خواهد بود و او اولین مؤمنان است».

فأحمد ومحمد هما اسم واحد، والاسم الثاني عبد الله والاسم الثالث المهدى، وبعبارة أخرى: إن قوله(ص): (وهو عبد الله وأحمد) شرح وتفصيل لقوله قبل ذلك: (اسم كاسمي واسم أبي).

احمد و محمد هر دو یک اسم‌اند، اسم دوم عبدالله است و اسم سوم مهدی میباشد. به عبارت دیگر این فرمایش حضرت که «و آن عبدالله و احمد است»، شرح و تفصیل کلام قبل از آن است که: «یک نامش مانند نام من است، و نام دیگرش مثل نام پدر من است».

والتطابق بين الروايتين محكم وبين ومقصود ومخطط له من قبل الرسول(ص) وليس من باب الصدفة، فإن القول بالصدفة ليس من مبادئ الإسلام، بل من مبادئ الماديين والملحدة والزنادقة.

تطابق بین دو روایت، محکم و واضح و مورد نظر و تناظر دقیق از جانب رسول خدا(ص) است و تصادفی نیست چرا که تصادفی بودن، از مبانی اسلام نمیباشد و از مبانی مادگی گرایان، ملحدین و بی‌خدایان میباشد!

عن جابر الجعفي، قال: قال لي محمد بن علي (ع): (يا جابر، إنّ لبني العباس راية ولغيرهم رايات فأياك ثم إياك - ثلاثةً - حتى ترى رجلاً من ولد الحسين (ع) يباع له بين الركن والمقام معه سلاح رسول الله ومفتر رسول الله (ص) ودرع ...).^[748]

از جابر جعفی نقل شده است که: امام باقر(ع) به من فرمود: «ای جابر! برای بنی عباس پرچمی است و برای دیگران پرچم‌ها، پس برحدار باش و برحدار باش - سه بار این عبارت را تکرار فرمود. تا زمانی که مردی از فرزندان حسین(ع) را ملاحظه کنی که بین رکن و مقام با او بیعت می‌شود. سلاح رسول خدا(ص) و کلاه خود رسول خدا(ص) و زره رسول خدا(ص) ... با او است».^[749]

والرجل الحسيني في هذه الرواية لا يمكن أن يكون هو الإمام المهدي (ع)، فلو كان المقصود به الإمام المهدي (ع) لحرم إتباع أي رأية قبل قيام القائم الحجة ابن الحسن (ع)، وهذا الفهم يتناقض مع الروايات التي تأمر بإتباع اليماني ونصرته، فيجب أن يكون الرجل الحسيني الذي يباع له بين الرکن والمقام في الرواية السابقة هو اليماني الموعود وصي الإمام المهدي أحمد، وهو الذي له ثلاثة أسماء: أحمد وعبد الله والمهدى.

امکان ندارد که در این روایت، مرد حسینی همان امام مهدی(ع) باشد زیرا اگر منظور، آن حضرت می‌بود، پیروی هر پرچمی قبل از قیام قائم حجت بن الحسن(ع) حرام می‌گشت. چنین برداشتی با آن دسته از روایاتی که به پیروی از یمانی و یاری رساندن او فرمان می‌دهد، در تعارض و تناقض است. از این رو، این مرد حسینی که طبق روایت سابق، بین رکن و مقام با او بیعت می‌شود، همان یمانی موعود و احمد، وصی امام مهدی است؛ و او همانی است که سه نام دارد: احمد، عبدالله و مهدی.

و هذا الرجل الحسيني المذكور في الرواية السابقة والمأمور بطاعته فقط والذي يباع له بين الركن والمقام هو نفسه الرجل الحسيني في الرواية الآتية التي تصفه بأنه المأمور بطاعته فقط من دون سائر الرايات الشاذة التي يحرم إتباعها، و تصفه أيضاً بأنّ معه عهد رسول الله(ص)، أي: وصيته التي أوصى بها عندما حضرته الوفاة.

این مرد حسینی که در روایت سابق از آن نام برده شده است، و (مردم) فقط به فرمانبرداری از او مأمور گشته‌اند و نیز بین رکن و مقام با او بیعت می‌شود، همان مرد حسینی در روایت بعدی است که در آن این گونه وصف شده است که فقط مأمور به اطاعت از او هستند نه سایر پرچم‌های دروغین که پیروی از آنها حرام می‌باشد و همچنین این گونه توصیف شده است که به همراه او عهد رسول خدا(ص) یعنی وصیتی که هنگام وفاتش وصیت فرمود، می‌باشد:

عن أبي جعفر في خبر طويل، قال: (... إياك وشذاذ من آل محمد، فإنَّ لآل محمد وعلى رايته ولغيرهم رAIيات، فاللزم الأرض ولا تتبع منهم رجلاً أبداً حتى ترى رجلاً من ولد الحسين (ع) معه عهد نبي الله ورAيته وسلامه، فإنَّ عهد نبي الله صار عند علي بن الحسين (ع) ثم صار عند محمد بن علي (ع)، وي فعل الله ما يشاء فلزم هؤلاء أبداً وإياك ومن ذكرت لك...).^[750]

از ابو جعفر(ع) در حدیثی طولانی نقل شده است که فرمود: «.... برحذر باشید از شذاذ (مخالفین و فریب‌کاران نسبت به) آل محمد(ع) زیرا که برای آل محمد و علی یک پرچم است و برای دیگران پرچم‌ها؛ پس سر جای خود بنشینید و ابداً حرکتی نکنید و از هیچ کس پیروی نکنید تا این که مردی از فرزندان حسین(ع) که عهدنامه‌ی پیامبر و پرچمش و سلاحش همراه او است بیاید، و عهدنامه‌ی پیامبر(ص) نزد علی بن

حسین(ع) بود سپس نزد محمد بن علی(ع) و خداوند هر چه بخواهد انجام می‌دهد.
همیشه همراه ایشان باش و برحذر باش از آنهایی که برایت ذکر کردم...»([751]).

ورب قائل یقُول: إنَّ هذَا يَتَعَارِضُ مَعَ الرَّوَايَاتِ الْكَثِيرَةِ الَّتِي تَنْصُّ عَلَى
إِنَّ الَّذِي يَبَايِعُ بَيْنَ الرَّكْنِ وَالْمَقَامِ هُوَ الْإِمَامُ الْمَهْدِيُّ وَلَيْسُ أُولُّ الْمَهْدِيَّينَ
مِنْ ذُرِّيَّتِهِ (الْوَصِيِّ).

ممکن است کسی بگوید: این مطلب در تعارض با روایات فراوانی است که تصریح دارند بر این که کسی که بین رکن و مقام با او بیعت می‌شود همان امام مهدی است و نه نخستین مهدیین از نسل او (وصی).

فأَقُولُ: لَا يَوْجُدُ تَعَارِضٌ بَيْنَ هَذِهِ الرَّوَايَةِ وَسَائِرِ الرَّوَايَاتِ بَعْدِ الْاِلْتِفَاتِ
إِلَى تَصْوِيرِ مَعْنَيَيْنِ لِبَيْعَةِ وَصِيِّ الْإِمَامِ الْمَهْدِيِّ (ع) بَيْنَ الرَّكْنِ وَالْمَقَامِ
وَكَلَّاهُما يَصْحُّ وَلَا إِشْكَالٌ عَلَيْهِ:

در مقام پاسخ خاطرنشان می‌کنم با توجه به متصور شدن دو معنی برای بیعت با وصی امام مهدی(ع) بین رکن و مقام، بین این روایت و آن گروه از روایات تعارضی وجود ندارد و هر دو صحیح و بدون اشکال می‌باشند:

أولاً: بعْدَ تَتْمِيمِ الْبَيْعَةِ لِلْإِمَامِ الْمَهْدِيِّ (ع) بَيْنَ الرَّكْنِ وَالْمَقَامِ يَأْخُذُ
الْبَيْعَةَ أَيْضًا مِنْ أَنْصَارِهِ لِوَصِيَّهِ الْمَهْدِيِّ الْأَوَّلِ مِنْ ذُرِّيَّتِهِ، وَهَذِهِ سَنَّةٌ مَتَّبَعَةٌ
وَأَحَدُ أَوْجَهِ التَّشَابِهِ بَيْنَ الْإِمَامِ عَلَيِّ (ع) وَصِيِّ رَسُولِ اللَّهِ (ص) وَبَيْنَ
الْمَهْدِيِّ الْأَوَّلِ وَصِيِّ الْإِمَامِ الْمَهْدِيِّ (ع)، فَكَذَلِكَ قَدْ أَخْذَ رَسُولُ اللَّهِ (ص)
الْبَيْعَةَ مِنَ الْمُسْلِمِينَ لِوَصِيَّهِ عَلَيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (ع) فِي حادِثَةِ الدَّارِ عَنْدَمَا
دَعَا عَشِيرَتَهُ وَطَبَخَ لَهُمْ يَدَ شَاةٍ، وَكَذَلِكَ فِي حادِثَةِ يَوْمِ الغَدَیرِ الْمَشْهُورَةِ.

اول: پس از پایان بیعت‌گیری برای امام مهدی(ع) بین رکن و مقام، ایشان برای وصی خود یعنی مهدی اول از دودمان خویش نیز بیعت می‌گیرد. این یک سنت تکرارشونده است که یکی از وجوده تشابه بین امام علی(ع) -وصی رسول خدا(ص)- و مهدی اول -وصی امام مهدی(ع)- محسوب می‌شود. رسول خدا(ص) نیز در ماجراهی «دار» و هنگامی که طایفه و نزدیکان خود را دعوت کرد و برای آنها ران گوسفند پخت، از مسلمین برای وصی اش علی بن ابی طالب(ع) بیعت گرفت. در ماجراهی مشهور روز غدیر نیز همین طور بوده است.

وبهذا لا يكون أَي تعارض بين الروايات وخصوصاً إِذَا لاحظنا حديث
بيعة الوصي بأنّه لا يلغى بيعة الإمام المهدى (ع) ولا يقول إنّ بيعة
الوصي هي البيعة الوحيدة أو المستقلة بين الركن والمقام، فتأمل.

بر این اساس بین این دو دسته از روایات تعارضی وجود ندارد، به ویژه اگر ما در حديث بیعت وصی دقت کنیم و متوجه باشیم که این حديث، بیعت امام مهدی(ع) را لغو نمی‌کند و نمی‌گوید بیعت وصی بین رکن و مقام تنها بیعت است یا مستقل می‌باشد؛ عنایت بفرمایید!

ثانياً: يوكل الإمام المهدى (ع) وصيه في أخذ البيعة نيابة عنه من الأنصار بين الركن والمقام، وفي هذه الحالة تكون البيعة منسبة للإمام المهدى (ع)؛ لأنها بأمره وتدبيره وتكون منسبة للوصي؛ لأنه هو المباشر في أخذها للإمام المهدى (ع)([752]).

دوم: این که امام مهدی(ع) در گرفتن بیعت از انصار بین رکن و مقام، وصیش را نایب خویش می‌گرداند و به او وکالت می‌دهد. در این حالت بیعت منسوب به امام مهدی(ع) است زیرا به فرمان و تدبیر آن حضرت صورت می‌گیرد و از سوی دیگر

منتسب به وصی است چرا که وی عامل و کارپرداز گرفتن این بیعت برای امام مهدی (ع) می‌باشد⁽⁷⁵³⁾.

و هذا المعنى وارد حتى في القرآن الكريم، فتارة ينسب قبض الأرواح إلى الله تعالى: (اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا)⁽⁷⁵⁴⁾، وتارة ينسب قبض الأرواح إلى ملک الموت: (قُلْ يَتَوَفَّ أَكُمْ مَلْكُ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ بِكُمْ)⁽⁷⁵⁵⁾، وتارة ثالثة ينسب قبض الأرواح إلى الملائكة: (تَوَفَّهُمُ الْمَلَائِكَةُ)⁽⁷⁵⁶⁾، ولا تعارض في كلام الله تعالى. فنسبة قبض الأرواح له تعالى؛ لأنّه هو الأمر. وهو المدبر. وهو المسيطر، وملك الموت والملائكة جنود عنده لا يسبقونه بالقول وبأمره يعملون فعملهم هو عمل الله تعالى؛ لأنّهم موكلون عنه في قبض الأرواح، وأيضاً ينسب العمل لهم لمباشرتهم لهذه المهمة. فيمكن أن تكون البيعة بين الركن والمقام واحدة يباشرها وصي الإمام المهدی (ع) نيابة عنه فهي بيعة للإمام المهدی (ع)؛ لأنّه هو الأمر بها، وبيعة لوصيه لأنّه هو المباشر لها، وخصوصاً إذا لاحظنا إنّ هناك بعض الروايات نصت على ذلك.

این معنا حتی در قرآن کریم نیز آمده است. قبض ارواح گاهی اوقات به خدای تعالی نسبت داده شده است: « خدا جان‌ها را به هنگام مردنشان می‌گیرد »⁽⁷⁵⁷⁾ و برخی اوقات به ملک الموت: « بگو: فرشته‌ی مرگ که موکل بر شما است، شما را می‌میراند »⁽⁷⁵⁸⁾ و در مرتبه‌ی سوم به فرشتگان: « فرشتگان آنها را می‌میرانند »⁽⁷⁵⁹⁾. در کلام خدای تعالی هیچ تعارضی وجود ندارد. گرفتن جان‌ها از آن رو به حق تعالی نسبت داده شده است که فرمان، از او می‌باشد و خداوند مدبر و مسيطر است، و ملک الموت و فرشتگان لشکریان اویند که در سخن بر او پیشی نمی‌گیرند و به فرمان او کار می‌کنند؛ لذا کار آنها، همان کار خدای تعالی است، زیرا قبض ارواح به آنها سپرده شده است. همچنین از آنجا که اینها خود انجام‌دهنده‌ی مستقیم این کار هستند، لذا انجام این ماموریت به آنها نیز منسوب می‌گردد. بنابراین بیعت بین رکن و مقام می‌تواند کاری

باشد که وصی امام مهدی(ع) به نیابت از آن حضرت مسؤول انجام مستقیم انجام آن می‌باشد؛ لذا بیعتی برای امام مهدی(ع) می‌باشد، چرا که آن حضرت به آن دستور داده است و از سوی دیگر بیعت برای وصی او نیز هست زیرا وی انجام دهنده و فاعل آن است؛ به ویژه اگر ما ملاحظه کنیم که برخی روایات بر این مطلب تصریح و تاکید دارد.

فالرواية الآتية تنص على أنّ هناك مولى للإمام المهدى (ع) يوليه الإمام المهدى (ع) إسلام البيعة من الناس:

روایتی که در پی می‌آید دلالت دارد بر این که امام مهدی(ع) گماشته‌ای دارد که آن حضرت، بیعت گرفتن از مردم را به او موکول می‌کند:

عن الباقر (ع) أنه قال في حديث طويل: (... ثم قام إليه رجل من صلب أبيه وهو من أشد الناس ببدنه وأشجعهم بقلبه ماخلاً صاحب هذا الأمر، فيقول: يا هذا، ما تصنع فوالله إنك لتتجفل الناس إجفال النعم أفعهد من رسول الله(ص) أم بماذا؟ فيقول المولى الذي ولـيـ الـبيـعـةـ: والله لتسكتن أو لأضربن الذي فيه عيناك. فيقول القائم: أـسـكـتـ يـاـ فـلـانـ،ـ أيـ واللهـ إنـ مـعـيـ عـهـدـ منـ رسـولـ اللهـ(صـ)ـ هـاتـ لـيـ العـيـبةـ،ـ فـيـأـتـيـهـ فـيـقـرـأـ الـعـهـدـ منـ رسـولـ اللهـ(صـ)ـ فيـقـولـ:ـ جـعـلـنـيـ اللهـ فـدـاـكـ أـعـطـنـيـ رـأـسـكـ اـقـبـلـهـ،ـ فـيـعـطـيـهـ رـأـسـهـ فـيـقـبـلـ بـيـنـ عـيـنـيـهـ،ـ ثـمـ يـقـولـ:ـ جـعـلـنـيـ اللهـ فـدـاـكـ جـدـدـ لـنـاـ الـبيـعـةـ فـيـجـدـ لـهـمـ الـبيـعـةـ ...ـ).ـ

امام باقر(ع) در حدیثی طولانی فرمود: «... سپس مردی از تبار پدرش به سوی آن حضرت می‌آید که بعد از صاحب الامر از همه‌ی مردم نیرومندتر و شجاعتر است، و می‌گوید: چه می‌کنی؟! به خدا سوگند مردم را چون چهارپا فراری می‌دهی! آیا عهد و پیمانی از پیامبر(ص) در دست داری؟ کسی که متصدی بیعت است به او می‌گوید: ساکت باش و گرنه گردنت را می‌زنم. پس قائم به او می‌فرماید: ساکت باش ای فلانی.

آری به خدا سوگند که با من عهدی از رسول خدا(ص) هست. آن گاه به یکی از لشکریانش می‌فرماید: ای فلانی! صندوق را بیاور. او صندوق را می‌آورد، و عهد رسول اکرم(ص) را درآورده می‌خواند. آن مرد می‌گوید: خدا مرا فدای تو سازد، سرت را به من بده ببوسم. امام(ع) سر مبارکش را نزدیک می‌آورد و آن مرد میان دو چشم حضرتش را می‌بوسد. سپس می‌گوید: خدا مرا فدای تو سازد، بیعت را برای ما تجدید کن. پس آن حضرت تجدید بیعت می‌کند....»([761]).

فبعد غض النظر عن أمر مهم في هذه الرواية أتركه إلى وقته أقول: قد ذكر المولى الذي يتولى البيعة نيابة عن الإمام المهدي (ع) والظاهر أنّ العهد الذي أخرجه الإمام المهدي (ع) للمفترض هو وصية الرسول(ص) ليلة وفاته؛ لأنها هي الموصوفة بالعهد في أكثر من روایة.

باقطع نظر از موضوع مهمی که این روایت دربردارد و من فعلاً آن را رهایی کنم و به وقت خودش باز می‌کنم، می‌گوییم: این روایت به کسی که متولی اخذ بیعت به نیابت از امام مهدی(ع) است اشاره دارد. ظاهراً عهدی که امام مهدی(ع) برای این مفترض خارج می‌کند، همان وصیت پیامبر خدا(ص) در شب وفاتش است زیرا در روایات متعدد، از آن به «عهد» یاد شده است.

وأيضاً ورد ذكر هذا المولى في عدة روایات منها الرواية الآتية التي تبيّن غيبة الإمام المهدي (ع) وأمر المولى الوحيد الذي يطبع على موضع الإمام المهدي (ع).

همچنین در برخی روایات - از جمله روایتی که در پی می‌آید - نامی از این فرد متولی اخذ بیعت به میان آمده است؛ روایتی که غیبت امام مهدی(ع) را بیان می‌کند و امر تنها مولایی که از موضع و محل امام مهدی(ع) خبر دارد را بیان می‌نماید.

الرواية الثالثة: وعن حذل بن بشير، قال: قلت لعلي بن الحسين (ع): صف لي خروج المهدي وعرفني دلائله وعلاماته، فقال: (يكون قبل خروجه خروج رجل يقال له عوف السلمي بأرض الجزيرة ويكون مأواه تكريت وقلته بمسجد دمشق، ثم يكون خروج شعيب بن صالح من سمرقند، ثم يخرج السفياني الملعون من الوادي اليابس وهو من ولد عتبة بن أبي سفيان، فإذا ظهر السفياني اختفى المهدي ثم يخرج بعد ذلك).^[762]

روایت سوم: از حذل بن بشیر شده است که گفت: به امام علی بن حسین(ع) عرض کردم: خروج حضرت مهدی(ع) را توصیف فرما و دلایل و علامت‌های او را به من بشناسان. فرمود: «قبل از خروج مهدی(ع) خروج مردی در سرزمین جزیره است که او را عوف سلمی گویند، و جایگاه او تکریت می‌باشد و در مسجد دمشق کشته می‌شود. پس از آن خروج شعیب بن صالح از سمرقند، سپس خروج سفیانی ملعون از وادی یابس (خشک) خواهد بود که او از فرزندان عتبة بن ابی سفیان است. چون سفیانی ظاهر گردد، مهدی(ع) پنهان می‌شود و پس از آن خروج می‌فرماید».^[763]

وقول الإمام السجاد (ع) في نهاية الرواية: (فإذا ظهر السفياني اختفى المهدي ثم يخرج بعد ذلك) حار في تفسيره بعض العلماء والباحثين؛ لأنها لا تنطبق على الإمام المهدي (ع)؛ وذلك لأنّ هذه الرواية تفيد أنّ الإمام المهدي (ع) يكون موجوداً قبل ظهور السفياني، وهذا مخالف للكثير من الروايات المتکاثرة والمتوترة التي تنص على أنّ السفياني يخرج قبل قيام الإمام المهدي (ع) بخمسة عشر شهراً وعلى أقل تقدير ثمانية أشهر، أي: إنّ السفياني علامة من علامات قيام الإمام المهدي أي قبل قيامه (ع) فكيف يكون الإمام المهدي ظاهراً قبل خروج السفياني ثم يختفي عند خروجه ثم يظهر بعد ذلك؟ واضطر البعض إلى تأويل هذه الرواية بوجوه بعيدة عن الواقع.

برخی علماء و پژوهشگران، در تفسیر سخن امام سجاد(ع) در پایان روایت که فرموده است: «چون سفیانی ظاهر گردد، مهدی(ع) پنهان می‌شود و پس از آن خروج فرماید» سرگشته و متغير مانده‌اند زیرا این مطلب بر امام مهدی(ع) انطباق ندارد، چرا که مفهوم این روایت آن است که امام مهدی(ع) قبل از ظهر سفیانی وجود دارد و حال آن که چنین مطلبی، با بسیاری از روایات متکاثر و متواتری که می‌گوید سفیانی پانزده ماه و حداقل هشت ماه قبل از قیام امام مهدی(ع) خروج می‌کند و این به آن معنا است که سفیانی نشانه‌ای از نشانه‌های قیام امام مهدی(ع) است یعنی قبل از قیام آن حضرت می‌باشد، در تعارض است؛ پس چطور ممکن است امام مهدی قبل از خروج سفیانی ظاهر باشد، سپس به هنگام خروجش پنهان شود و پس از آن خروج فرماید؟ عده‌ای برای تاویل این روایت، به ناچار به اموری که دور از واقعیت است پناه برده‌اند.

والحق إنَّ هذَا مِنَ الْأَمْوَرِ الَّتِي حَاوَلَ الائِمَّةُ إِخْفَائِهَا فِي كَلَامِهِمْ وَتَمْوِيهِهَا عَلَى النَّاسِ لِتَكُونَ دَلِيلًا عَلَى إِنَّ الْمَقْصُودَ بِـ(الْمَهْدِيِّ) فِي هَذِهِ الرَّوَايَةِ وَأَشْبَاهِهَا لَيْسَ الْإِمَامُ الْحَجَّةُ مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ (ع)؛ لِأَنَّهُ يَظْهَرُ بَعْدَ السَّفِيَانِيِّ لَا قَبْلَهُ وَإِنَّمَا الْمَقْصُودُ بِذَلِكَ الْمَهْدِيِّ الْأُولُّ مِنْ ذُرِيَّةِ الْإِمَامِ الْمَهْدِيِّ (ع) الَّذِي ذُكِرَهُ الرَّسُولُ (ص) فِي وصيَّتِهِ وَوَصْفِهِ بِأَوَّلِ الْمُؤْمِنِينَ وَأَوَّلِ الْمَهْدِيِّينَ، وَهُوَ الَّذِي يَسْتَلِمُ الْوَصِيَّةَ مِنْ الْإِمَامِ الْمَهْدِيِّ (ع) عَنْ وَفَاتِهِ، وَأَيْضًا قَالَ عَنْهُ إِنَّهُ يَبَايِعُ بَيْنَ الرَّكْنِ وَالْمَقَامِ.

واقعیت آن است که این مطلب، از جمله اموری است که ائمه کوشیده‌اند آن را در کلام خود پنهان نگاه دارند و بپوشانند تا دلیلی بر این قصد باشد که منظور از «مهدی» در این روایت و شبیه‌های آن، امام حجت بن الحسن(ع) نیست زیرا ایشان پس از سفیانی ظاهر می‌شود نه قبل از او، و مقصود از او، مهدی اول از تبار امام مهدی(ع) می‌باشد؛ کسی که پیامبر خدا(ص) در وصیت‌ش از او یاد کرده و از او به عنوان «نخستین مؤمنان» و «نخستین مهديین» یاد فرموده است؛ کسی که به هنگام وفات

امام مهدی(ع) وصیت را از آن حضرت تحویل می‌گیرد؛ و کسی که درباره‌اش فرموده است: با او بین رکن و مقام بین می‌شود.

وبهذا ينكشف الخفاء وينحل التعارض بين هذه الرواية وباقی الروایات ويكون المقصود منها هو وصی الإمام المهـی (ع) وأول المهدیین من ذریته الذي يكون ظاهراً قبل السفیانی ثم یختفي عند خروج السفیانی ثم یظہر بعد ذلك ويقاتل السفیانی وینتصر علیه ویمهد لقیام أبیه الإمام المهـی (ع).

به این ترتیب ابهام برطرف می‌شود و تعارضی که بین این روایت و دیگر روایات وجود دارد مرتفع می‌گردد؛ این که مقصود این روایت، وصی امام مهدی(ع) و نخستین مهدیین از ذریه‌ی او می‌باشد، که قبل از سفیانی ظاهر است و به هنگام خروج سفیانی مخفی می‌شود سپس دوباره ظاهر می‌گردد و با سفیانی می‌جنگد و بر او پیروز شده، زمینه‌ی قیام پدرش امام مهدی(ع) را فراهم می‌سازد.

الرواية الرابعة: أخرج الشيخ المفيد (رحمه الله) في الإرشاد عن الرضا (ع)، قال: (كأني برأيات من مصر مقبلات خضر مصبغات حتى تأتي الشامات فتهدى إلى ابن صاحب الوصيات) ([764]).

روایت چهارم: شیخ مفید(رحمه الله) در ارشاد از امام رضا(ع) نقل کرده است که فرمود: «گویی پرچم‌های سبز رنگی را می‌بینم که از مصر می‌آیند تا به شامات می‌رسند و (از آنجا) به سمت فرزند صاحب وصیت‌ها هدایت می‌شوند» ([765]).

وبعد ملاحظة ما ذكرته سابقاً من هذا البحث يتضح أنّ هذه الرواية تنطبق على وصی الإمام المهـی (ع) الذي يقوم ممهدًا لدولة أبیه الإمام المهـی (ع) ولا تنطبق على غيره؛ لأنّه هو ابن صاحب الوصیات، أي:

وصایا الأنبياء والائمه(ع) التي استقرت عند القائم الحجة ابن الحسن (ع)؛ ولذلك وصف في وصية الرسول(ص) بـ(المستحفظ من آل محمد)، وبرواية الإمام الصادق (ع): (الحافظ لما استودع)، أي الحافظ لوصایا الأنبياء والائمه(ع) فهو وارثهم.

با ملاحظه‌ی مطالبی که پیشتر در این مبحث بیان نمودم، روشن می‌گردد که این روایت بر وصی امام مهدی(ع) که برای فراهم نمودن مقدمات دولت پدرش امام مهدی(ع) قیام می‌کند، انطباق دارد و بر هیچ کسی غیر از او منطبق نیست؛ زیرا او فرزند صاحب وصیت‌ها است یعنی وصایای انبیا و ائمه(ع) که نزد قائم حجت بن الحسن العسكري(ع) قرار دارد، ولذا در وصیت پیامبر(ص) به «المستحفظ من آل محمد» (حافظ شریعت از آل محمد) توصیف شده است. در روایت امام صادق(ع) نیز به عنوان «الحافظ لما استودع» یعنی حافظ وصایای انبیا و ائمه که او وارثشان است، یاد شده است.

وذكرت الرواية إنّ الرأيّات تهدى إلى ابن صاحب الوصيّات، أي ثُبَاع ابن ووصي الإمام المهدي (ع)، وهذه البيعة أكّد عليها الرسول(ص) والأئمة(ع) في عدّة روایات نقلت قسماً منها فيما سبق كـ(فبایعوه فإنه خلیفة [الله] المهدی) و (فأتوه ولو حبوأ على الثلوج) إضافة إلى الروایات التي أوجبت إثّباع اليماني ونصرته والذی هو نفسه ابن صاحب الوصيّات، كما سیأتي بیانه إن شاء الله تعالى، انتهى ([766]).

روایت متذکر شده است که پرچم‌ها به سمت فرزند صاحب وصیت‌ها هدایت می‌شوند، یعنی با پسر و وصی امام مهدی(ع) بیعت می‌شود. رسول خدا(ص) و ائمه(ع) در روایات متعددی که بخشی از آنها را قبلًا نقل کردم، بر این بیعت تاکید ورزیده‌اند، مانند: «فبایعوه فانه خلیفة [الله] مهدی» (با او بیعت کنید که او خلیفه‌ی خدا، مهدی است) و «فأتوه ولو حبوأ على الثلوج» (به سوی او بروید حتی سینه‌خیز بر

روی برف‌ها). اینها علاوه بر روایاتی است که پیروی از یمانی و یاری رساندن به او را واجب نموده و بیان داشته‌اند که یمانی، همان فرزند صاحب وصیت‌ها است. این مطلب ان شاء الله بعداً شرح داده خواهد شد. پایان.([767])

وغير ذلك الكثير الكثير تجده في هذا الكتاب وغيره من كتب أنصار الإمام المهدي (ع).

اللجنة العلمية - أنصار الإمام المهدي (مکن الله له في الأرض)
الشيخ ناظم العقيلي

مطلوب بسیار زیاد دیگری را می‌توانی در این کتاب و کتاب‌های انصار امام مهدی (ع) بیابی.

هیأت علمی - انصار امام مهدی (ع) (خداوند در زمین تمکینش دهد)

شیخ ناظم عقیلی

.143 - الأعراف: [728]

.143 - اعراف: [729]

.262 - كفاية الأثر: ص [730]

.262 - كفاية الأثر: ص [731]

.221 - الاحتجاج: ج 2 ص [732]

.221 - احتجاج: ج 2 ص [733]

.118 - الامالي للصدق: ص 601، التوحيد: ص [734]

.118 - امالي صدوق: ص 601 : توحيد: ص [735]

.2 - مصباح الفقاہة للمحقق الخوئی: ج 2 ص 511 هامش [736]

.2 - مصباح الفقاہه محقق خوئی: ج 2 ص 511 پاورقی [737]

- [738]- ذخائر العقبي: ص 58.
- [739]- ذخائر العقبي: ص 58.
- [740]- الأربعون حديثاً لمنتجب الدين بن بابويه: ص 20.
- [741]- چهل حديث برگزیده‌ی دین - ابن بابويه: ص 20.
- [742]- الأرشاد: ص 138.
- [743]- ارشاد: ص 138.
- [744]- مسند أحمد: ج 1 ص 84، سنن ابن ماجه: ج 1 ص 45، مجمع الزوائد: ج 7 ص 17، ذخائر العقبي: ص 67.
- [745]- مسند احمد: ج 1 ص 84؛ سنن ابن ماجه: ج 1 ص 45؛ مجمع الزوائد: ج 7 ص 17؛ ذخائر عقبي: ص 67.
- [746]- غيبة الطوسي: ص 305.
- [747]- غيبة طوسي: ص 305.
- [748]- الأصول الستة عشر: ص 79.

[749]- اصول شانزده گانه: ص 79.

[750]- إلزام الناصب: ج 2 ص 96.

[751]- الزام الناصب: ج 2 ص 96.

[752]- عن أبي عبد الله (ع)، قال: (إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى أَوْحَى إِلَى عُمَرَانَ أَنِي وَاهْبُ لَكَ ذَكْرًا سُوِّيًّا مَبَارَكًا، يَبْرُئُ الْأَكْمَهُ وَالْأَبْرَصَ وَيُحْيِي الْمَوْتَى بِإِذْنِ اللَّهِ، وَجَاعَلَهُ رَسُولًا إِلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ، فَحَدَثَ عُمَرَانَ امْرَأَتَهُ حَتَّى بِذَلِكَ وَهِيَ أُمُّ مُرِيمٍ، فَلَمَّا حَمَلَتْ كَانَ حَمْلَهَا بِهَا عَنْدَ نَفْسِهَا غَلَامٌ، فَلَمَّا وَضَعَتْهَا أُنْثِي وَلَيْسَ الذَّكْرُ كَالْأُنْثَى، أَيْ لَا يَكُونُ الْبَنْتُ رَسُولًا) يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعَتْ، فَلَمَّا وَهَبَ اللَّهُ تَعَالَى لِمَرِيمٍ عِيسَى كَانَ هُوَ الَّذِي بَشَّرَ بِهِ عُمَرَانَ وَوَعَدَهُ إِلَيْهِ، إِذَا قَلَنَا فِي الرَّجُلِ مِنْ شَيْئًا وَكَانَ فِي وَلَدِهِ أَوْ لَدَهُ فَلَا تَنْكِرُوا ذَلِكَ) الكافي: ج 1 ص 535.

وعن أبي عبد الله (ع) قال: (إِذَا قَلَنَا فِي رَجُلٍ قَوْلًا، فَلِمَ يَكُنْ فِيهِ وَلَدٌ أَوْ لَدَهُ فَلَا تَنْكِرُوا ذَلِكَ، فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَفْعُلُ مَا يَشَاءُ) الكافي: ج 1 ص 535.

عن الفضيل بن يسار، عن أبي جعفر (ع)، قال: قلت له: لهذا الأمر وقت؟ فقال: (كذب الوقاتون، كذب الواقتون، إن موسى (ع) لما خرج وافدا إلى ربه واعدهم ثلاثين يوماً، فلما زاده الله على الثلاثين عشرة، قال له قومه: قد أخلفنا موسى، فصنعوا ما صنعوا، فإذا حدثناكم بحدث فجاء على ما حدثناكم به، فقولوا: صدق الله، وإذا حدثناكم بحدث فجاء على خلاف ما حدثناكم به، فقولوا: صدق الله، تؤجروا مرتين) الغيبة للنعماني: ص 305.

وعن أبي جعفر (ع) في حديث قال: (..... ولكن إذا حدثناكم بشيء فكان كما نقول فقولوا: صدق الله رسوله، وإن كان بخلاف ذلك فقولوا: صدق الله رسوله تؤجروا مرتين) بحار الأنوار: ج 4 ص 99.

وعن أبي خديجة، قال: سمعت أبا عبد الله (ع) يقول: (قد يقوم الرجل بعدل أو يجور وينسب إليه ولم يكن قام به، فيكون ذلك ابنه أو ابن ابنته من بعده، فهو هو) الكافي: ج 1 ص 535.

عن أبي حمزة الثمالي، قال: قال أبو جعفر وأبو عبد الله (عليهما السلام): (يا أبا حمزة، إن حدثناك بأمر أنه يجيء من هنا فجاء من هنا فإن الله يصنع ما يشاء، وإن حدثناك اليوم بحدث وخلافه فإن الله يمحو ما يشاء ويثبت) بحار الأنوار: ج 4 ص 119.

وعن أبي عبيدة الحذاء، قال: سألت أبا جعفر (ع) عن هذا الأمر، متى يكون؟ قال: (إن كنتم تؤمنون أن يجيئكم من وجه، ثم جاءكم من وجه فلا تنكرونه) الإمامة والتبصرة: ص 94.

[753] - از ابو عبدالله(ع) نقل شده است که فرمود: «خداوند تعالی به عمران وحی فرمود که من به تو دنباله‌ای مبارک عطا می‌کنم که کور مادرزاد و جذامی را شفا می‌بخشد و مرده را به اذان خداوند زنده می‌گرداند و او را رسولی بر بنی اسرائیل قرار می‌دهم. عمران، همسرش را که همان مادر مریم بود، در جریان قرار داد. هنگامی که باردار شد، تصور می‌کرد پسر باشد. پس از زایمان، گفت: خدایا من دختر زاییدم در حالی که پسر مانند دختر نیست! یعنی دختر نمی‌تواند پیامبر شود. خداوند عزوجل می‌فرماید: خداوند داناتر است به آنچه تو وضع حمل نمودی. هنگامی که خداوند، عیسی را به مریم عطا فرمود، او همان شخصی بود که خداوند بشارت و وعده‌اش را به عمران داده بود. بنابراین اگر در مورد مردی چیزی گفتیم و در فرزندش یا فرزند فرزندش بود، آن مطلب را انکار نکنید». کافی: ج 1 ص 535.

از فضیل بن یسار از ابو جعفر(ع) نقل شده است که: به ایشان گفتم: چرا این امر وقت دارد؟ فرمود: «وقت گذاران دروغ می‌گویند، وقت گذاران دروغ می‌گویند. هنگامی که موسی به سوی پروردگارش خارج شد، با آنها سی روز وعده گذاشت. وقتی خداوند ده روز به آن اضافه نمود، قومش به او گفتند: موسی خلف وعده نمود، و ساختند آنچه را که ساختند. بنابراین هنگامی که حدیثی به شما گفتیم و مطابق آنچه گفتیم شد، بگویید: راست گفت خداوند و اگر سخنی گفتیم و خلاف آن برای شما پیش آمد، بگویید: راست گفت خداوند، که دو برابر ثواب خواهید برد». غیبت نعمانی: ص 305.

از ابو جعفر(ع) در حدیثی نقل شده است که فرمود: «.... هنگامی که سخنی گفتیم و آن گونه شد که گفتیم، بگویی: راست گفت خداوند و فرستاده‌اش، و اگر خلاف آن پیش آمد، بگویید: راست گفت خداوند و رسولی که دو برابر ثواب می‌گیرید....». بحار الانوار: ج 4 ص 99.

از ابو خدیجه نقل شده است که گفت: شنیدم که ابو عبدالله(ع) می‌فرماید: «مردی که باید به عدل یا ستم قیام کند در حالی که به او نسبت داده شده باشد ولی این کار را نکند و فرزند یا فرزندی باشد (که آن را انجام می‌دهد)، او، همان است». کافی: ج 1 ص 535.

از ابو حمزه ثمالی نقل شده است: ابو جعفر و ابو عبدالله(ع) فرمودند: «ای ابا حمزه، اگر چیزی را به شما گفتیم که از ناحیه‌ای واقع شود و همان‌گونه شد، خداوند هر چه بخواهد انجام می‌دهد و اگر روزی سخنی به شما گفتیم و فردا خلافش را بیان داشتیم، خداوند هرچه بخواهد محو و هرچه بخواهد تثبیت می‌کند». بحار الانوار: ج 4 ص 119.

از أبي عبيده حذاء نقل شده است که گفت: از ابو جعفر(ع) درباره‌ی این امر سوال نمودم که چه وقت خواهد بود؟ فرمود: «اگر انتظار داشتیم که از سویی باید ولی از سوی دیگری آمد، آن را انکار نکنید». امامه و التنصرة: ص 94.

[754] - الزمر: 42.

[755] - السجدة: 11.

[756] - محمد: 27.

[757] - زمر: 42.

[758] - سجده: 11.

[759] - محمد: 27.

[760] - بشارة الإسلام: ص 227.

[761] - بشارت الإسلام: ص 227.

- . 294 - غيبة الطوسي: ص [762]
- . 443 - غيبة شيخ طوسى: ص [763]
- . 250 - الإرشاد: ص [764]
- . 250 - ارشاد: ص [765]
- [766] - مقتبس من كتاب الوصية والوصي.
- برگرفته شده از کتاب «وصیت و وصی». [767]